

[Christmas Møller.]

som skulde være særlig haardt ramt, baade af den almindelige Krise, men særlig af Kødkrisen og den særlige sønderjyske Krise, gives der i „Vestkysten“ for 16. Juni den Meddelelse, at trods Krisen er Indlaanet steget med 231 000 Kr., hvad der har muliggjort nye Udlaan til 250 000 Kr. Naar dette er Tilfældet, tror jeg, ingen vil bestride, at en virkelig Redegørelse, som det ikke kan være vanskeligt administrativt at fremskaffe, for, hvorledes Forholdene former sig paa dette Omraade, er nødvendig.

Dernæst vil man nok kunne gøre en og anden Bemærkning om, at den Salgsstatistik angaaende Ejendomme, som man har for den allersidste Tid, ikke er saa forfærdelig meget værd, fordi den paa Grund af den særlige Udvikling omfatter et forholdsvis begrænset Antal Ejendomme. Men det kan jo heller ikke her nægtes og bør ved Førstebehandlingen af en saadan Sag bemærkes, at en stigende Ejendomspris, saaledes som man adskillige Steder i Landet ser den, kan ikke begrunde disse Foranstaltninger — den kan begrunde mange andre Foranstaltninger, som jeg om et Øjeblik skal komme til. De Oplysninger, der foreligger, viser, at den Ejendomsskyldvurdering, der arbejdes med her i Landet, skaber Baggrunden for det meget høje Procenttal. Gælden repræsenterer — og det ærede Medlem Hr. Olufson behøver jo ikke at dokumentere sin Lyst til at sætte disse Tal i Vejret, eller hvad det nu var, det ærede Medlem vilde dokumentere, for de er saamænd høje nok. Men man kommer ikke til et rigtigt Billede, man faar ikke Sandheden frem for et meget, meget stort Antal Ejendomme, hvis man ikke tager med i Betragtning, at Ejendomsskyldvurderingen utvivlsomt i mangfoldige Tilfælde er for lav, hvilket ogsaa fremgaar a-Saneringsudvalgets Betænkning, navnlig omkring Siderne 19 og fremefter; Side 22 gør man opmærksom paa Begrebet Handelsværdien, som er noget ganske andet end Ejendomsskyld plus Besætning og Inventar. Om det Grundlag, Udvalget arbejder paa — nemlig at der alt i alt er 800 Millioner, som ikke kan forrentes, og de skal deles i 600 og 200 Millioner —, kan holde, bliver ogsaa et af de Spørgsmaal, som man naturligvis maa have meget stærkt frem under den videre Behandling af Sagen.

Det første Spørgsmaal, der melder sig, naar man skal tage Stilling til denne eller andre Foranstaltninger over for Landbruget, er da, saaledes som det ærede Medlem Hr. Olufson jo ogsaa rejste det: Hvad er Aarsagen til Landbrugets Krise? Det

ærede Medlem Hr. Olufson vilde gøre det til alene en Gældskrise; jeg tror, at Landbrugets Krise er ikke i første Række en Gældskrise, men den er en Produktionskrise. Hvis man tager de Priser, som man havde paa Landbrugets Produkter i Aarene op gennem 20erne, ja, selv hvis vi sammenligner Priserne paa Landbrugsprodukter før Krigen, i Femaaret 1909—14, med Priserne nu, saa er det mangfoldige Steder for Landmænd, som har siddet vanskeligt i det, den Omstændighed, at der er gjort for lidt, at man ikke har foretaget de Skattelettelser; at man ikke har foretaget den Række af andre Foranstaltninger, der er krævet, og krævet af os saa langt tilbage som i 1927—28, der har medført, at de vanskeligt stedte Landmænds Gæld er steget, saaledes at det for en Række af dem ved Siden af en Produktions- og Priskrise er blevet en Gældskrise. Det kan man naturligvis ikke bestride. Men Skylden herfor — det vil jeg for mit Vedkommende hævde — ligger i overmaade stor Udstrækning i den Maade, paa hvilken den økonomiske Politik er ført her i Landet. Den ligger endvidere deri, at det ikke har været muligt gennem denne Arrække — fordi man ikke vilde gaa over til de positive Lovforanstaltninger — at skabe den Tillid til varige Foranstaltninger af positiv Karakter, som er nødvendig. Lad mig i denne Forbindelse nævne, at Tilliden til, hvad der skal foretages her i Landet, hvilke Foranstaltninger man maa gennemføre, den kan efter min Opfattelse heller ikke blive stor, naar man ikke ved et saadant Forslags Behandling faar en fuldkommen klar og utvetydig Erklæring fra Regeringens Side med Hensyn til Kronepolitikken, og man ved, at Statsministerens Sekretær har udsendt et Skrift angaaende hele Landbrugsspørgsmaalet, i hvis afsluttende Bemærkning han peger paa Anvendelse af Kronen politisk.

Det skaber heller ikke Tillid, naar den højtærede Regering bærer sig ad, som den gør nu, efter at den i Slutningen af Aaret 1933 har lavet en frivillig Konverteringsordning, for hvilken Pengene stilles til Raadighed under ganske bestemte Forudsætninger. I Afskrift af Nationalbankens Deliberationsprotokol, som findes i Tillæg B. Sp. 147—48, hedder det udtrykkeligt, at Direktionen har erklæret, at en af Betingelserne er den, at der gives Sikkerhed for, at der ikke vil blive Spørgsmaal om Tvangsforanstaltninger af nogen Art, der kan svække Tilliden til Obligationsmarkedet, og at der ikke sker yderligere Tvangsnedsettelse af Renten af Indlaan i Sparekasser. Det kan ikke skabe Tillid, naar man som